

אחד¹ אומר בפני נכתב וב' אומרים בפנינו נחתם כשר – One said it was written in my presence and two said it was signed in our presence; it is כשר

OVERVIEW

The משנה stated that if one said בפנ"כ and two stated בפנ"ח, it is a כשר according to everyone. תוספות explains that it can be כשר even without the בפנ"כ.

לרבא² אפילו ליכא מעיד על הכתיבה כשר³ –

According to רבא even if no one testifies regarding the writing of the גט (that it was done in his presence), it is כשר -

ולא נקט אחד אומר בפני נכתב אלא אגב רישא דתני אחד:

And the משנה only mentions אחד אומר בפנ"כ (which is superfluous according to רבא), only on account of the רישא where it states בפנ"ח וב' אומרים בפנ"כ, where it is כשר according to ר"י only if one says בפנ"ח.

SUMMARY

According to רבא if בפנ"ח it is כשר even without a בפנ"כ.

THINKING IT OVER

1. Seemingly תוספות could have said that according to רבא, they need not say (even) בפנ"ח, all they need to say is either הבעל שלחנו or we recognize the חתימות!⁴

2. According to רבה, is the בפנ"כ necessary (and why), and who is/are the שליח of this גט; is it the שליח of בפנ"כ or the שליח/שלוחים of בפנ"ח?⁵

¹ The marginal note indicates that this תוספות is actually referencing the משנה on טו, א.

² רבא maintains that the חכמים instituted that the שליח הגט say בפנ"ח to assure the authenticity of the גט.

³ There is no need to say בפנ"כ at all if two עדים authenticate the signatures. The חכמים (according to רבא) instituted to say בפנ"ח to authenticate the signature (with even one שליח) and בפנ"כ is necessary so that לא אתי לאיחופי; however if two עדים are מקיים the גט, this is all that is required (there is no concern of לשמה according to רבא).

⁴ See יהודה.

⁵ See בל"י אות שעט.